

VU LAW
ACADEMY

PENSIOENPROCESRECHT

28 NOVEMBER 2017

A close-up photograph of a person's hand holding a green highlighter over an open book. The highlighter has the word 'BURO' and a logo on it. The person is highlighting a section of text in the book. The background is slightly blurred, showing the pages of the book and the person's arm.

mr. Wim P. M. Thijssen
Advocaat
(Pensioenadvocaten.nl te Heemstede);
verbonden aan het VU Expertisecentrum
Pensioenrecht

VU **VRIJE
UNIVERSITEIT
AMSTERDAM**

IS VERDER KIJKEN

Deze presentatie is in te zien op
www.thijssen-pensioen-informatie.nl
onder de tab “Lezingen”

ONDERWERPEN PENSIOENPROCESRECHT

Deel 1:

- Rechtsvinding
- Hoofdlijnen civiele procedures
- Bijzondere civiele procedures in het pensioenrecht
- Hoofdlijnen bestuursrechtelijke procedures
- Bijzondere bestuursrechtelijke procedures in het pensioenrecht
- Alternatieve geschillenbeslechting

Deel 2:

- Procederen (civielrechtelijk)
- Procederen (bestuursrechtelijk)

Deel 3:

- Casus

Rechtsvinding

DEEL 1 - RECHTSVINDING

Interpretatie van wetgeving:

- Grammaticaal
- Wetshistorisch
- Teleologisch
- Extensief
- Aanvullende en derogerende werking van de redelijkheid en billijkheid

Interpretatie van overeenkomsten:

- Haviltex-uitleg (HR 13 maart 1981, ECLI:NL:HR:1981:AG4158, NJ 1981, 635)
- CAO-uitlegmethode (HR 20 februari 2004, ECLI:NL:HR:2004:AO1427, NJ 2005, 493) verfijnd in HR 25 november 2016, ECLI:NL:HR:2016:2687 inzake Condor)
- Contra proferentem regel (HR 18 oktober 2002, ECLI:NL:HR:2002:AE7002, NJ 2003, 258)
- Aanvullende werking van de redelijkheid en billijkheid (rechter als “wetgever”; HR 27 november 1981, ECLI:NL:HR:1981:AG 4271, NJ 1982, 503 inzake Boon/Van Loon; het pensioenverrekeningsarrest)
- Derogerende werking van de redelijkheid en billijkheid (“onaanvaardbaarheidstoets”)

DEEL 1 - RECHTSVINDING

Van casus naar beslissing:

CASUS

- Verdragen
- EU-recht
- Wetgeving
- Rechtspraak
- Beleidsregels (DNB en AFM; pensioenuitvoerders)
- Wetenschap (literatuur)
- Redelijkheid en billijkheid
- Grijze zone: rechtsintuïtie

UITSPRAAK

Hoofdlijnen civiele procedures

Dagvaardingsprocedure:

- Dagvaarding (art. 111 v. Rv.)
- Conclusie van antwoord (art. 128, lid 2 Rv.)
- Comparitie na antwoord (art. 131 Rv.)
- Replik en dupliek (art. 132 Rv.)
- Pleidooi (art. 134 Rv.)
- Getuigenverhoren/Voorlopige getuigenverhoren (art. 186 v. Rv.; art. 163 v. Rv.)

DEEL 1 - HOOFDLIJNEN CIVIELE PROCEDURES

Dagvaardingsprocedure (vervolg):

- Deskundigenbenoeming/Landelijk Register Deskundigen (art. 194 v. Rv.)
- Incidenten (art. 208 Rv.):
 - Vrijwaring (art. 210-216 Rv.)
 - Voeging en tussenkomst (art. 217-222 Rv.)
 - Provisionele vordering (art. 223 Rv.)
 - Zekerheidstelling voor proceskosten (art. 224 Rv.)
- Prejudiciële vragen aan de HR (art. 392 v. Rv) en HvJ EU (art. 267 VWEU)
- Vonnis (art. 229 v. Rv.; tussenvonnis/deelvonnis/eindvonnis)

Belangrijke bijzonderheid voor de praktijk:

- Provisionele vordering ook mogelijk in verzoekschriftprocedure
- HR 5 december 2014, ECLI:NL: HR: 2014: 3533
- Cassatie in belang der wet

Verzoekschriftprocedure:

- Verzoekschrift (art. 261 v. Rv.)
- Verweerschrift (art. 282 v. Rv.)
- Mondelinge behandeling (art. 279 v. Rv.)
- Beschikking (art. 287 v. Rv.);
tussenbeschikking/deelbeschikking/eindbeschikking)

Verzoekschriftprocedure (vervolg):

- Verzoekschriftprocedure slechts mogelijk indien wettelijk bepaald (art. 261, lid 2 Rv)
- Voor pensioenen indien verzoeken tot afsplitsen bijzonder partnerpensioen en pensioenverevening als nevenverzoeken in verzoekschriftprocedure tot echtscheiding worden gedaan
- Daarnaast wettelijke verzoekschriftprocedures ter zake pensioenen

DEEL 1 - HOOFDLIJNEN CIVIELE PROCEDURES

Procedure op gemeenschappelijk verzoek:

- Gemeenschappelijk verzoek van partijen om beslissing van de rechter
- Rechtsgevolgen die ter vrije bepaling van partijen staan
- Kantonrechter naar keuze

Art. 96 Rv

Voorbeeld uit pensioenrecht: Rb. Amsterdam, Sector Kanton, Locatie Amsterdam 21 november 2011, ECLI:NL:RBAMS:2011:BU9625, PJ 2012/1 met aant. I.R.W. Witte

DEEL 1 - HOOFDLIJNEN CIVIELE PROCEDURES

Arbitrage:

- Wettelijke regeling in art. 1020v. Rv.
- Arbitrage kan niet leiden tot afwijking van dwingend recht (art. 1020, lid 3 Rv; vgl. art. 7:902 inzake de vaststellingsovereenkomst; afwijking dwingend recht mogelijk mits geen strijd openbare orde/goede zeden)
- NAI-arbitrage
- Arbitrage conform NAI
- Arbitrage op basis van arbitrageovereenkomst of arbitraal beding ad hoc (art. 1020, lid 1 Rv.)
- Arbitraal vonnis (tussenvonnissen; geheel of gedeeltelijk eindvonnis (art. 1049 Rv.)
- Hoger beroep mogelijk indien overeengekomen (art. 1050, lid 1 Rv.)
- Oordeel volgens “regelen des rechts” of “goede mannen naar billijkheid” (art. 1054, lid 3 Rv.)
- Vernietiging arbitraal vonnis (art. 1065 Rv.)
- Herroeping arbitraal vonnis (art. 1068 Rv.)
- Executoriale titel na verlening exequatur (art. 1062 Rv.)

DEEL 1 - HOOFDLIJNEN CIVIELE PROCEDURES

Bindend advies

- Grondslag in art. 7:900, lid 2 BW
- Te beschouwen als overeenkomst → nakoming vorderen mogelijk
- Aantasten bindend advies bij strijd met redelijkheid en billijkheid (art. 7:904 BW - marginale toets)
- Zuiver bindend advies; advies ter zake interpretatie zonder dat sprake is van een geschil; afwijken dwingend recht niet mogelijk (art. 7:902 BW)
- Onzuiver bindend advies; beslissing geschil; afwijken dwingend recht mogelijk mits geen strijd openbare orde/goede zeden

DEEL 1 - HOOFDLIJNEN CIVIELE PROCEDURES

Mediation

- NMI/project mediation rechtbanken
- Initiële vaststellingsovereenkomst/omschrijving “conflict”
- Evaluatieve versus faciliterende mediation
- Vier fasen: intake, exploratie, brainstormen en onderhandelen, afsluiting (formuleren vaststellingsovereenkomst)
- Europese richtlijn grensoverschrijdende mediation (Richtlijn 2008/52/EG, Pb. EU 2008, L 136/3)
- wetsontwerp Wet bevordering mediation op 13 juli 2016 in consultatie

DEEL 1 - HOOFDLIJNEN CIVIELE PROCEDURES

KEI (Kwaliteit en innovatie):

- Digitaal procederen
- Griffie niet meer de huidige taak
- Dagvaarding vervangen door procesinleiding
- “Gedaagde” wordt verweerder
- Termijnen vervangen door maximumtermijnen
- Rechter grotere regierol
- Nieuwe dagvaardingsprocedure sinds 1 september 2017 volgens KEI bij Rechtbank Gelderland en Rechtbank Midden-Nederland
- Aanzeggingen in oproepingsbericht griffie
- Eiser:
 - Heeft voor indienen procesinleiding geen deurwaarder nodig (verplichte procesvertegenwoordiging blijft);
 - Krijgt oproepingsbericht dat hij zelf vormvrij aan verweerder kan doen toekomen;
 - Of door deurwaarder kan laten betekenen

BIJZONDERE CIVIELE PROCEDURES IN HET PENSIOENRECHT

Beroep verantwoordingsorgaan of belanghebbendenorgaan bij OK (art. 217 PW):

- Besluit waarvoor adviesrecht bestaat
- Geen advies gevraagd/besluit niet in overeenstemming met advies/"dwaling"
- Verzoekschriftprocedure
- Termijn 8 weken na inkennisstelling besluit
- Niet-ontvankelijkheid in geval van aanwijzing toezichthouder

Beroep verantwoordingsorgaan of belanghebbendenorgaan bij OK (art. 217 PW) (vervolg):

- Beroepsgrond/marginale toetsing (art. 217, lid 5 PW)
- Cassatieberoep (art. 217, lid 10 PW)
- Kosten (art. 217, lid 11 PW) – geschil over kosten vergt separate bodemprocedure (dagvaardingsprocedure)

DEEL 1 - BIJZONDERE CIVIELE PROCEDURES IN HET PENSIOENRECHT

Enquêterecht verantwoordingsorgaan, belanghebbendenorgaan of raad van toezicht bij OK (art. 219 PW):

- Verzoekschriftprocedure bij OK Hof Amsterdam
- Enquête in de zin van Boek 2 BW
- Exhibitieplicht (art. 2:351 BW); dwang (art. 2:352 BW)
- Wanbeleid; voorzieningen (art. 2:355 BW)
- Informeren en horen DNB (art. 2:348 en art. 2:355, lid 4 BW)
- Vernietiging besluit/vervangen bestuur (art. 2:356 BW)
- Kosten (art. 219, lid 3 PW)

DEEL 1 - BIJZONDERE CIVIELE PROCEDURES IN HET PENSIOENRECHT

Ombudsman Pensioenen:

- Ombudsman Pensioenen
- Bemiddeling of advies
- Klachten of geschillen over uitvoering pensioenreglement pensioenuitvoerder (vgl. art. 35 PW)
- Nadat interne klacht- of geschillenprocedure pensioenuitvoerder is doorlopen/verwijzing
- Geen klachten tegen werkgevers
- Geen klachten tegen adviseurs of bemiddelaars (“advies”)
- Geen klachten van werkgevers
- Beperkt tot klachten van (ex-)werknemers gericht op pensioenuitvoerders (ook ten aanzien van B-polis ook al is werkgever verzekeringnemer)
- Vraag ten aanzien van buitenlandse IORP’S: *valt pensioenprocesrecht onder Nederlandse “sociale en arbeidswetgeving”?* (art. 2, lid 13 PW; vgl. art. 20, lid 1 IORP-richtlijn) zodat de Ombudsman bevoegdheid heeft ten aanzien van buitenlandse IORP’s op de Nederlandse markt
- Gezien definitie van “pensioenreglement” in PW bij verzekerde regelingen reikwijdte beperkt (pensioenovereenkomst → pensioenreglement)

DEEL 1 - BIJZONDERE CIVIELE PROCEDURES IN HET PENSIOENRECHT

KiFiD

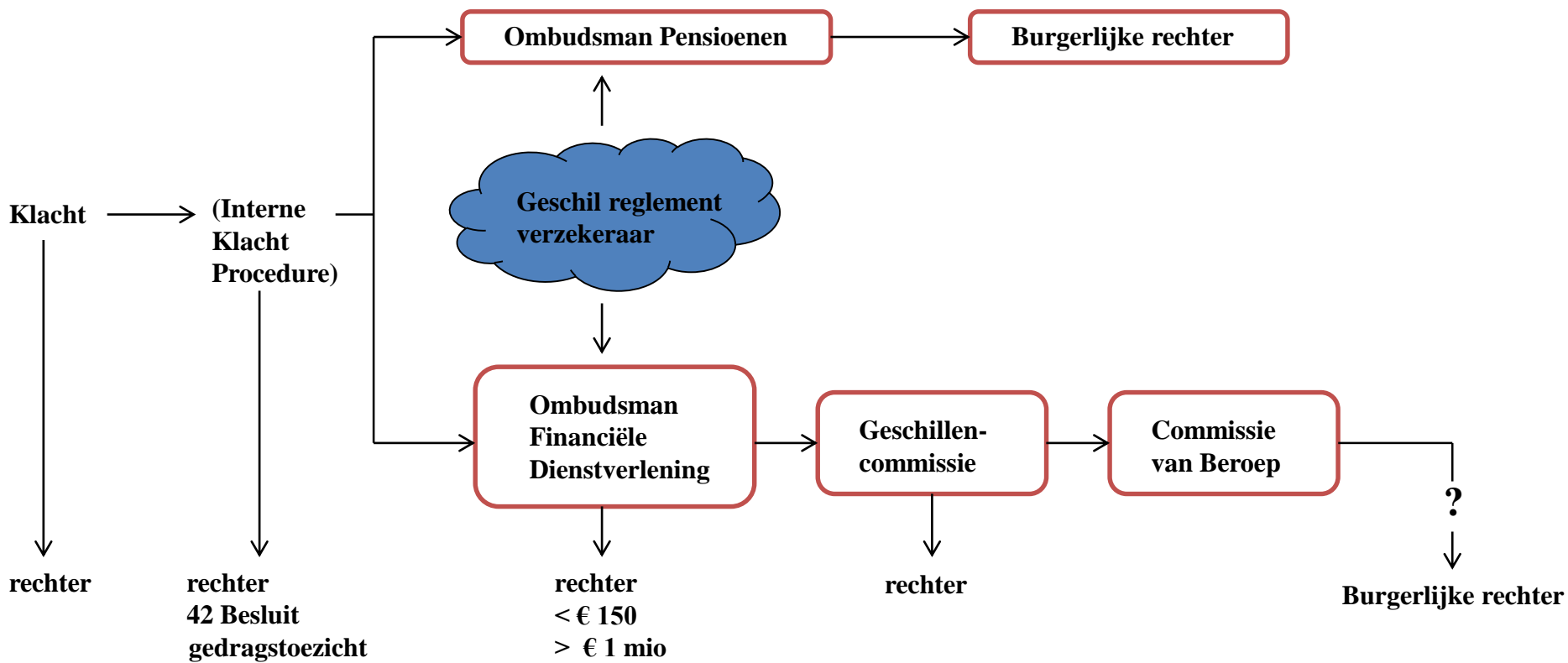
- Voor klachten over pensioenen tegen financiële dienstverleners (verzekeraars; adviseurs)
- Interne klacht procedure (IKP) verplicht
- Verplichte aansluiting bij erkende geschilleninstantie → KiFiD

Zie art. 4:17 leden 1 en 3 Wft, Besluit gedragstoezicht financiële ondernemingen

Bij KiFiD uitspraak mogelijk in 3 instanties:

- Financiële Ombudsman
- Geschillencommissie
- Commissie van Beroep

KiFiD

College voor de Rechten van de Mens:

- Wet College voor de Rechten van de Mens (Stb. 2011, 573)
- Onderzoek naar onderscheid als bedoeld in gelijke behandelingswetgeving (art. 3, aanhef onder a)
- Verzoekschriftprocedure (art. 10, lid 1)
- Stelselmatig onderscheid (art. 10, lid 1)
- AWGB, WGB, art. 7:646 BW
- Oordeel, eventueel aanbeveling (art. 11)
- Onrechtmatigverklaringsprocedure, verbod, bevel tot ongedaanmaking gevolgen (art. 13, lid 1)

Hoofdpijnen bestuursrechtelijke procedures

Procedures mogelijk naar aanleiding van:

- Besluit
- Beschikking
- Aanvraag
- Beleidsregel

Art. 1:3 Awb

Formele beginselen van behoorlijk bestuur:

- Zorgvuldigheidsbeginsel (art. 3:2 Awb)
- Motiveringsbeginsel (art. 3:46 BW)
- Legaliteitsbeginsel
- Verbod op détournement de procedure

Materiële beginselen van behoorlijk bestuur:

- Specialiteitsbeginsel (art. 3:4 lid 1 Awb)
- Rechtszekerheidsbeginsel
- Evenredigheidsbeginsel (art. 3:4, lid 2 Awb)
- Vertrouwensbeginsel
- Gelijkheidsbeginsel (art. 1 Grondwet)
- Fair-play-beginsel (art. 2:4 Awb)
- Verbod van détournement de pouvoir (art. 3:3 Awb)

BIJZONDERE BESTUURSRECHTELIJKE PROCEDURES IN HET PENSIOENRECHT

BIJZONDERE BESTUURSRECHTELIJKE PROCEDURES IN HET PENSIOENRECHT

Bestuursdwang (DNB en AFM):

- **Aanwijzing** (art. 171 PW)
- Benoeming curator (art. 172 PW)
- Verzoekschriftprocedure benoeming bewindvoerder (art. 173 PW)
- Onbevoegdverklaring accountant of actuaris (art. 174 PW)
- Last onder dwangsom (art. 18 Wet Bpf 2000)
- Etc.!

BPF als bestuursorgaan:

- Verlenen en intrekking van vrijstelling van verplichte deelneming aan verplicht gesteld BPF (art. 13, lid 1 Wet Bpf 2000)

PROCEDEREN (CIVIELRECHTELIJK)

Gerecht in eerste aanleg van Curaçao 12 juni 2017, ECLI:NL:OG EAC:2017:80

- Geen misbruik van recht of onrechtmatig handelen bij toepassing wetgeving;
- geen **toetsing formele wetgeving** aan ongeschreven rechtsbeginselen;
- geen eigendomsontneming of “excessive burdens” bij premieoplegging duurtetoeslagen;
- vordering ter zake VUT-uitkeringen toegewezen gezien het **ontbreken van verweer**

DEEL 2 – PROCEDEREN (CIVIELRECHTELIJK)

KLACHTPLICHT EN TERUGVERWIJZING

Gerechtshof 's-Hertogenbosch 19 september 2017, ECLI:NL:GHSHE:2017:4031

- Op basis van een vaststellingsovereenkomst die een algemeen geformuleerd finaal kwijtingsbeding bevat was door de werknemer geen afstand gedaan van pensioenrechten waarvan de werknemer zich het bestaan niet realiseerde;
- Een individueel tussen werkgever en werknemer uitonderhandelde vaststellingsovereenkomst dient te worden uitgelegd aan de hand van de Haviltex-norm;
- Een beroep op **niet tijdig klagen** (art. 6:89 BW) dient te worden beoordeeld aan de hand van alle relevante omstandigheden (zoals de aard en inhoud van de rechtsverhouding die het betreft, de aard en inhoud van de betrokken prestatie, de aard van het gestelde gebrek in de nakoming en het nadeel voor de partij waartegen de klacht zich richtte als gevolg van het tijdsverloop) zonder dat een vaste termijn geldt, waarbij rekening moet worden gehouden met de ingrijpendheid van de gevolgen voor de werknemer indien het beroep op schending van de norm dat tijdig moet worden geklaagd wordt gehonoreerd en de gevolgen voor de werkgever (aantasting van zijn bewijspositie en verweermogelijkheid en beperking van zijn mogelijkheid om tot schadebeperking te komen);
- Het rechtskarakter van een streefregeling (pensioenregeling die recht geeft op beoogde pensioen) dient bij een individueel uitonderhandelde pensioenovereenkomst aan de hand van de Haviltexnorm te worden vastgesteld;
- **Terugverwijzing** door Gerechtshof ter voorkoming dat tegen nieuwe verweren door de werkgever aangevoerd in hoger beroep maar in één instantie verweer zou kunnen worden gevoerd;
- Werknemer dient te worden toegelaten tot **bewijs** dat sprake was van een eindloonregeling zoals door hem gesteld in plaats van een middelloonregeling zoals door de werkgever gesteld;
- Werknemer heeft niet welbewust ingestemd met wijziging van de pensioenregeling met een “onduidelijk” karakter (eindloon of middelloon) naar een duidelijk karakter (middelloon);
- Ontbreken van instemming van de OR met de wijziging maakt het wijzigingsbesluit van de werkgever niet nietig omdat de OR de termijn voor het invoeren van nietigheid heeft laten verstrijken.

DEEL 2 – PROCEDEREN (CIVIELRECHTELIJK)

GEEN BELANG, GEEN VORDERING

Hof Amsterdam 27 augustus 2013, ECLI:NL:GHAMS:2013:2684; PJ2014/19

- Vermogensrechtelijk belang (art. 3:303 BW) als vereiste voor het kunnen instellen van een vordering
- Werkgever geen belanghebbende ter zake vordering in verband met aanwending overdrachtswaarde (de werkgever had bij die vordering **geen financieel belang**)

DEEL 2 – PROCEDEREN (CIVIELRECHTELIJK) PREJUDICIËLE VRAGEN

Prejudiciële vragen transitievergoeding:

Gerechtshof 's-Hertogenbosch 2 februari 2017,
ECLI:NL:GHSHE:2017:345

Rechtbank Midden-Nederland 30 juni 2017,
ECLI:NL:RBMNE:2017:3249

Rechtbank Midden-Nederland 19 juli 2017,
ECLI:NL:RBMNE:2017:3712

Rechtbank Zeeland-West-Brabant 9 maart 2017,
ECLI:NL:RBZWB:2017:1464

Prejudiciële vragen conserverende aanslag:

HR 14 juli 2017, ECLI:NL:HR:2017:1324

DEEL 2 – PROCEDEREN (CIVIELRECHTELIJK) LIJDELIJKHEID RECHTER

**Rechtbank Rotterdam 9 september 2015,
ECLI:NL:RBROT:2015:10117**

- **Lijdelijkheid rechter**
- Ten aanzien van overgespaarde inkomsten geldt het wettelijk bewijsvermoeden dat het gehele vermogen bij einde huwelijk in beginsel vermoed wordt te zijn verkregen uit overgespaarde inkomsten
- Dat dit vermoeden in dit geval overeenkomt met de werkelijkheid vindt in ieder geval steun in de beschrijving van het stamvermogen inde huwelijksvoorwaarden (daarin staat dat de man heeft aangebracht ten huwelijk: nihil)

Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba 4 juli 2017, ECLI:NL:OGEEAA:2017:552

- Omkering **bewijslast**;
- “Werkgever” dient te bewijzen dat geen arbeidsovereenkomst met daaraan gekoppelde pensioentoezegging bestond in verband met verrichte arbeid

DEEL 2 – PROCEDEREN (CIVIELRECHTELIJK) EXHIBITIEPLICHT EN BEWIJSLASTVERDELING

**Gerechtshof 's-Hertogenbosch 22 juli 2008,
ECLI:NL:GHSHE:2008:BE0021**

- **Exhibitieplicht**
- Verplichting om BPF toe te laten tot werkingssfeeronderzoek bestaat pas als BPF aannemelijk maakt dat eventueel sprake is aansluitingsplicht

**Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden 1 oktober 2013,
ECLI:NL:GHARL:2013:7363**

- **Bewijslastverdeling**
- Verweer tegen door BPF gestelde aansluitplicht komt pas aan de orde nadat BPF voldoende gemotiveerd heeft gesteld dat sprake zou zijn van aansluitplicht (anders volstaat “blote” betwisting)

Gerechtshof 's-Hertogenbosch 10 januari 2017, ECLI:NL:GHSHE:2017:30

- De vergoeding voor niet genoten verlofuren dient te worden beschouwd als loon;
- Nu in de side-letter is bepaald dat deze vergoeding wordt meegenomen in de pensioenberekening en omdat de vergoeding als 'loon' moet worden beschouwd, zal deze in beginsel ook onder het loonbegrip vallen van het pensioenreglement;
- Het hof acht deze vordering van de werknemer echter niet toewijsbaar omdat de werknemer geen afdracht heeft gevorderd van de pensioenpremie aan het pensioenfonds en ook geen schadevergoeding ter zake te weinig opbouw van pensioen;
- Hij heeft gevorderd dat de werkgever de pensioenpremie aan hem persoonlijk betaalt;
- **Zonder toelichting**, die de werknemer niet heeft gegeven, valt niet in te zien waarom de werknemer recht heeft op betaling van het werkgeversdeel van de pensioenpremie aan hem persoonlijk in plaats van afdracht aan het pensioenfonds.

DEEL 2 – PROCEDEREN (CIVIELRECHTELIJK)

KLACHTPLICHT

Rechtbank Midden-Nederland 1 maart 2017, ECLI:NL:RBMNE:2017:2305

- “Tijdig klagen” (art. 6:89 BW) als voorwaarde voor bestaan vordering
- Spanningsveld met leerstukken van verjaring en rechtsverwerking
- Beroep op ontbreken van vereiste bekwame spoed voor instellen vordering slaagt;
- Overweging ten overvloede: geen beroepsfout gemaakt door een advocaat die een werknemer bijstaat in het kader van ontbinding van een arbeidsovereenkomst waarbij er niet op is gewezen dat indien de mate van arbeidsongeschiktheid na einde arbeidsovereenkomst toeneemt, de mate waarin premievrije pensioenopbouw in verband met arbeidsongeschiktheid bestaat niet wordt aangepast.

DEEL 2 – PROCEDEREN (CIVIELRECHTELIJK) KRACHT EN GEZAG VAN GEWIJSDE

Hof Amsterdam 15 januari 2014 ECLI:NL:GHAMS:2014:26; PJ2014/32

- Kracht van gewijsde – geen rechtsmiddel meer open
- **Gezag van gewijsde** – uitspraak bindend voor partijen, ook in latere procedures
- Art. 236 Rv.
- Beroep deelnemersraad tegen “voortbouwend” besluit niet-ontvankelijk
- Rechtsverwerking (?)
- Vgl. leerstuk formele rechtskracht van Awb-besluit (art. 4:6 Awb)

**Rechtbank Zeeland-West-Brabant 11 mei 2017,
ECLI:NL:RBZWB:2017:3027**

- Korting Pools pensioen op WIA;
- Niet met terugwerkende kracht over periode gedurende welke het UWV kon weten dat het Pools pensioen werd genoten;
- Geen uitzondering wegens zeer bijzondere omstandigheden die het **terugkomen op een eindoordeel in tussenvonnissen** rechtvaardigt

Gerechtshof Den Haag 7 februari 2017, ECLI:NL:GHDHA:2017:121

- Uitkeringen uit hoofde van de AAW en de WAZ mochten in mindering worden gebracht op het Functioneel Leeftijds Pensioen van het beroepspensioenfonds voor loodsen;
- In het kader van beoordeling van een in eerste aanleg aangevoerde grond voor de ingestelde vorderingen (**positieve devolutieve werking van het hoger beroep**) wordt het standpunt dat sprake is van eigendomsontneming op grond van art. 1 van het eerste protocol bij het EVRM verworpen.

DEEL 2 – PROCEDEREN (CIVIELRECHTELIJK)

SAMENLOOP PROCEDURES

Samenloop procedures:

- Aansluiting bij BPF: burgerlijke rechter
- Vrijstellingsaanvraag: bestuursrechter (CBB 31 maart 2015, ECLI:NL:CBB:2015:106, PJ 2015/86)
- Bezwaar bij bedrijfstakpensioenfondsen/Klachtprocedure (art. 9:1v. Awb)
- Beroep bij Rechtbank Rotterdam, Sector Bestuursrecht
- Hoger beroep bij CBB
- Samenloop civielrechtelijke aansluitingsprocedure en dwangbevelprocedure met bestuursrechtelijke vrijstellingsprocedure

DEEL 2 – PROCEDEREN (CIVIELRECHTELIJK)

LIJFSDWANG

Gerechtshof Den Haag 7 januari 2014; ECLI:NL:GHDHA:2014:688; PJ2014/111

Lijfswang (art. 585 Rv.)

- Niet bij geldvordering
- Wel bij alimentatie
- Geen lijfswang voor vordering terugbetaling alimentatie

Lijfswang voor niet betalen termijnen verschuldig uit hoofde van pensioenverevening:

- Pensioenverevening wel of niet alimentatief (?)
- Geen lijfswang voor vordering informatieverstrekking over pensioen in verband met pensioenverevening

Beslissing op petitum:

- Petitum bepaalt de beslissing van de rechter (art. 23Rv.)
- Rechter is lijdelijk; “helpt” eiser niet aan executeerbaar petitum
- De rechter vult in het civiele recht niet de feiten, wel de gronden (voor een vordering en voor het verweer) aan
- In het bestuursrecht mag de rechter ook de feiten aanvullen

Procederen (bestuursrechtelijk)

Rechtbank Zeeland-West-Brabant 2 januari 2017, ECLI:NL:RBZWB:2017:18

- Toepassing **“bestuurlijke lus”**
- Korting WIA-uitkering met Poolse (rente) uitkering;
- Korting met terugwerkende kracht;
- **Motiveringsgebrek** en toepassing bestuurlijke lus

Rechtbank Gelderland 15 september 2017, ECLI:NL:RBGEL:2017:4812

Beroepspensioenfonds is **geen bestuursorgaan** voor zover rechtshandelingen worden verricht strekkend tot de incasso van pensioenpremie en het verrichten van pensioenuitkeringen

Centrale Raad van Beroep 5 oktober 2017, ECLI:NL:CRVB:2017:3399

- Rechtbank (sector bestuursrecht) onbevoegd tot kennisneming van beroep tegen besluit tot afwijzing van het bezwaar tegen de mededeling van het ABP dat het pensioen van belanghebbende niet wordt geïndexeerd in verband met de financiële positie van het ABP;
- **ABP fungeert niet als bestuursorgaan** in het kader van de besluitvorming rond toeslagverlening.

CASUS

Feiten:

- Nooitgenoeg vordert “eindloonpensioen” in plaats van toegekende “middelloonpensioen” van Gierigaard BV
- Verklaring voor recht toegewezen
- Declaratoir vonnis (art. 3:302 BW)

Vragen:

- Welke rechter is absoluut respectievelijk relatief bevoegd?
- Wat gebeurt er als de zaak bij de verkeerde rechter (absoluut/relatief) aanhangig is gemaakt?
- Helpt het vonnis Nooitgenoeg daadwerkelijk verder?

CASUS

VRAAG 1

- Absolute competentie: rechtbank, sector kanton (art. 216 PW) (betreft pensioenovereenkomst)
- Relatieve competentie: plaats Gierigaard (art. 99, lid 1 Rv.) of plaats waar arbeid wordt verricht (art. 100 Rv.)

VRAAG 2

- Verkeerde rechter/absoluut: doorverwijzing (art. 110, lid 2 Rv.)
- Van rechtbank naar sector kanton is interne doorverwijzing binnen rechtbank
- Prorogatie (art. 62 RO: art. 329 v. Rv.)

VRAAG 3

- Executiegeschil
- Herhaalde bodemprocedure (“nieuwe zaak”)